

Bruxelles, 3. srpnja 2019.
(OR. en)

8657/19

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0207(COD)**

CODEC 971
JAI 417
INF 121
CADREFIN 217
FREMP 60
PE 210

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa Prava i vrijednosti
– ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu
(Strasbourg, od 15 do 18 travnja 2019.)

I. UVOD

Claude MORAES (S&D, UK) u ime Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove predstavio je amandman (amandman 115) na izvješće Bodila VALERA (Zeleni/ESS, SE) o navedenom prijedlogu.

Osim toga, klub zastupnika EFDD-a podnio je jedan amandman (amandman 116).

II. GLASOVANJE

Prilikom glasovanja na plenarnoj sjednici 17. travnja 2019. usvojen je amandman 115 na Prijedlog s 472 glasa za, 129 protiv i 41 suzdržanim glasom. Drugi amandmani nisu usvojeni.

Tako izmijenjeni Prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju koje se nalazi u zakonodavnoj rezoluciji Parlamenta iz Priloga ovom dokumentu¹.

Dijelovi teksta u Prilogu koji nisu istaknuti sivom bojom načelno odgovaraju, uz manja odstupanja, zajedničkom razumijevanju postignutome 6. ožujka 2019. na posljednjem trijalogu u okviru osmog parlamentarnog saziva (2014. – 2019.). Ta se odstupanja trebaju ispraviti prije nego što Vijeće donese svoje stajalište, nakon što se postigne dogovor o cijelom tekstu.

U ovoj fazi u okviru međuinstitucijskih pregovora nije postignut dogovor o tekstu u Prilogu istaknutom sivom bojom.

¹ Verzija stajališta Parlamenta u zakonodavnoj rezoluciji označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmanâ na Prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

Program Prava i vrijednosti *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 17. travnja 2019. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Prava i vrijednosti (COM(2018)0383 – C8-0234/2018 – 2018/0207(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0383),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 16. stavak 2., članak 19. stavak 2., članak 21. stavak 2. te članke 24., 167. i 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C8-0234/2018),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 18. listopada 2018.¹,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 10. listopada 2018.²,
 - uzimajući u obzir pismo svojeg predsjednika Konferenciji predsjednika odbora od 25. siječnja 2019. u kojem se iznosi pristup Parlamenta sektorskim programima višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) nakon 2020.,
 - uzimajući u obzir pismo od 1. travnja 2019. koje je Vijeće uputilo Predsjedniku Europskog parlamenta u kojem se potvrđuje zajedničko razumijevanje postignuto između suzakonodavaca tijekom pregovora,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbora za prava žena i jednakost spolova, Odbora za proračune, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za pravna pitanja i Odbora za ustavna pitanja (A8-0468/2018),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju³;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili

¹ SL C 62, 15.2.2019., str. 178.

² SL C 461, 21.12.2018., str. 196.

³ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 17. siječnja 2019. (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0040).

namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;

3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 17. travnja 2019. radi donošenja Uredbe (EU) 2019/... Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa *Gradani, ravnopravnost, prava i vrijednosti*

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 16. stavak 2., članak 19. stavak 2., članak 21. stavak 2., članak 24., članak 167. i članak 168.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji „Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca”. Isto tako, u članku 3. navodi se da je „cilj Unije promicanje mira, njezinih vrijednosti i dobrobiti njezinih naroda” te da među ostalim „poštuje svoju bogatu kulturnu i jezičnu raznolikost te osigurava očuvanje i unapređenje kulturnog nasljeđa Europe”. Te su vrijednosti potvrđene

¹ SL C 62, 15.2.2019., str. 178.

² SL C 461, 21.12.2018., str. 196.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 17. travnja 2019. **Tekst koji nije dogovoren u okviru međuinstitucijskih pregovora istaknut je u sivoj boji.**

i izražene u pravima, slobodama i načelima utvrđenima u Povelji Europske unije o temeljnim pravima (*dalje u tekstu „Povelja”*).

- (2) Ta se prava i te vrijednosti moraju i dalje **aktivno kultivirati, štiti**, promicati, jačati te biti zajedničke građanima i narodima i okosnica projekta EU-a **jer pogoršanje u području zaštite tih prava i vrijednosti u bilo kojoj državi članici može imati štetne posljedice na Uniju kao cjelinu**. Stoga se u proračunu EU-a osniva novi Fond za pravosuđe, prava i vrijednosti koji se sastoji od programa **Građani, ravnopravnost**, prava i vrijednosti i programa Pravosuđe. U vremenima kad se europska društva suočavaju s ekstremizmom, radikalizmom i podjelama **te sa sve manje prostora za neovisno civilno društvo**, važnije je nego ikad promicati, jačati i braniti pravdu, prava i vrijednosti EU-a: poštovanje ljudskog dostojanstva, slobodu, demokraciju, jednakost, vladavinu prava i ljudska prava. To će imati znatan i izravan utjecaj na politički, društveni, kulturni i gospodarski život u EU-u. U okviru novog Fonda programom Pravosuđe će se i dalje podupirati daljnji razvoj područja pravosuđa Unije **na temelju vladavine prava, neovisnosti i nepristranosti pravosuđa, uzajamnog priznavanja i povjerenja, pristupa pravosuđu** i prekogranične suradnje. Programom **Građani, ravnopravnost**, prava i vrijednosti objedinit će se program o pravima, jednakosti i građanstvu za razdoblje 2014.–2020. uspostavljen Uredbom (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i program „Europa za građane” uspostavljen Uredbom Vijeća (EU) br. 390/2014² (dalje u tekstu „prethodni programi”).
- (3) Fond za pravosuđe, prava i vrijednosti i njegova dva temeljna programa financiranja bit će usmjereni **na osobe** i subjekte koji doprinose našim zajedničkim vrijednostima, pravima, **ravnopravnosti** i bogatoj raznolikosti te ih održavaju živima i dinamičnima. Krajnji je cilj njegovanje i održavanje ravnopravnog, **otvorenog, pluralističkog**, uključivog i demokratskog društva utemeljenog na pravima. To uključuje dinamično **i osnaženo** civilno društvo, koje potiče demokratsko, građansko i društveno sudjelovanje građana i **razvija** bogatu raznolikost europskog društva, koje se temelji na zajedničkim **vrijednostima**, zajedničkoj povijesti i zajedničkom sjećanju. U članku 11. Ugovora o Europskoj uniji **zahtijeva se** da institucije **Unije održavaju otvoren, transparentan i redovit dijalog s civilnim društvom te** građanima i

¹ Uredba (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavi programa o pravima, jednakosti i građanstvu za razdoblje 2014.–2020. (SL L 354, 28.12.2013., str. 62.).

² Uredba Vijeća (EU) br. 390/2014 od 14. travnja 2014. o uspostavljanju programa „Europa za građane” za razdoblje 2014. – 2020., (SL L 115, 17.4.2014., str. 3.).

predstavničkim udrugama na odgovarajući način omogućuju da objave i javno razmijene svoje stavove u svim područjima djelovanja Unije.

- (3a) ***Potrebno je osigurati redoviti otvoren i transparentan dijalog s korisnicima Programa i ostalim relevantnim dionicima uspostavom Skupine za civilni dijalog. Skupina za civilni dijalog trebala bi biti otvoren i neformalan forum za raspravu te pridonijeti razmjeni iskustava i dobrih praksi te raspravi o razvoju politika u područjima i ciljevima obuhvaćenima Programom i povezanim područjima. Skupna za civilni dijalog ne bi trebala imati nikakvu odgovornost u pogledu upravljanja Programom.***
- (4) Programom **█** bi se trebao omogućiti razvoj sinergija radi rješavanja izazova koji su zajednički promicanju i zaštiti vrijednosti **Unije** te radi postizanja konkretnih rezultata na terenu. To bi se trebalo postići nadovezivanjem na pozitivna iskustva stečena provedbom prethodnih programa **i daljnjim razvijanjem tih iskustava**. Time će se omogućiti potpuno iskorištavanje potencijala sinergija kako bi se pružila učinkovitija podrška obuhvaćenim područjima politike i kako bi se povećao njihov potencijal dopiranja do **osoba i civilnog društva, u cilju ostvarenja uravnotežene geografske distribucije**. Kako bi Program bio djelotvoran, njime se mora obuhvatiti posebna narav različitih politika, njihovih različitih ciljnih skupina i posebnih potreba tih skupina s pomoću prilagođenih **i ciljanih** pristupa.
- (4a) ***Potpuno poštovanje i promicanje vladavine prava i demokracije od temeljne je važnosti za izgradnju povjerenja građana u Uniju i jamčenje međusobnog povjerenja među državama članicama. Promicanjem prava i vrijednosti Programom će se doprinijeti izgradnji demokratskije Unije, poštovanju vladavine prava i demokratskog dijaloga, transparentnosti i dobrom upravljanju, uključujući u slučajevima smanjenja prostora za civilno društvo.***
- (5) Kako bi se Europska unija približila svojim građanima **i potaknulo demokratsko sudjelovanje** potreban je niz mjera i koordiniranih djelovanja. **Potrebno je razviti i unaprijediti europsko građanstvo i europski identitet poticanjem građanskog razumijevanja postupka donošenja politika i promicanjem građanskog angažmana u djelovanju Unije. Osim toga**, okupljanje građana u projektima bratimljenja gradova ili mreža gradova i potpora organizacijama civilnog društva **na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini** u područjima obuhvaćenima Programom pridonijet će povećanju razine sudjelovanja građana u društvu i konačno njihovoj **aktivnoj** uključenosti u demokratski život Unije. Istodobno se podupiranjem aktivnosti kojima se promiče uzajamno razumijevanje, **međukulturni dijalog, kulturna i jezična**

raznolikost, **█** *socijalna uključenost* i poštovanje drugih *potiče* osjećaj pripadanja *Uniji i zajedničkog građanstva u okviru* europskog identiteta, na temelju zajedničkog razumijevanja *naših zajedničkih* vrijednosti te europske kulture, povijesti i baštine. Promicanje snažnijeg osjećaja pripadnosti Uniji i vrijednosti Unije osobito je važno među građanima najudaljenijih regija EU-a zbog njihove udaljenosti od kontinentalne Europe.

- (6) Aktivnosti sjećanja te kritičko promišljanje o europskom povijesnom pamćenju nužni su za upoznavanje građana, *a posebno mladih, s njihovom* zajedničkom prošlošću *i vrijednostima*, koje su temelj zajedničke budućnosti **█**. *Aktivnostima sjećanja trebalo bi se promišljati o uzrocima totalitarnih režima u modernoj povijesti Europe, posebno nacizma, koji je doveo do holokausta, fašizma, staljinizma i totalitarnih komunističkih režima, te odati počast žrtvama njihovih zločina. Njima bi se također trebale obuhvatiti i aktivnosti u vezi s ostalim ključnim trenucima i referentnim točkama u novijoj europskoj povijesti.* U obzir bi se trebala uzeti i važnost povijesnih, *društvenih*, kulturnih i međukulturalnih aspekata *kako bi se stvorio* europski identitet *na temelju zajedničkih vrijednosti i* osjećaju zajedništva.
- (7) Isto tako, građani bi trebali bolje poznavati svoja prava koja proizlaze iz građanstva Unije i trebali bi se osjećati ugodno dok borave, studiraju, rade i volontiraju u drugoj državi članici te bi trebali osjećati da mogu uživati u svim tim pravima i ostvariti ih, kao i imati povjerenje u jednak pristup, u potpuno ostvarivanje i zaštitu svojih prava bez ikakve diskriminacije i bez obzira na to gdje se u Uniji nalaze. Civilno je društvo potrebno podupirati u promicanju i zaštiti **█** vrijednosti Unije iz članka 2. UEU-a i podizanju razine osviještenosti o njima te u doprinosu stvarnom uživanju prava zajamčenih na temelju prava Unije.
- (8) *Rodna ravnopravnost* **█** predstavlja temeljnu vrijednost i cilj Europske unije. *Međutim, cjelokupni napredak u području rodne ravnopravnosti stagnira.* Diskriminacijom žena *i djevojčica*, nejednakim postupanjem prema ženama *i djevojčicama te različitim oblicima nasilja nad ženama i djevojčicama* krše se njihova temeljna prava i sprečava njihovo potpuno političko, socijalno i gospodarsko sudjelovanje u društvu. Usto, zbog *političkih*, strukturnih i kulturnih prepreka onemogućava se stvarna rodna ravnopravnost. Promicanje rodne ravnopravnosti *i rodno osviještene politike* u svim aktivnostima Unije stoga je ključna *zadaca* Unije i pokretač gospodarskog rasta *i socijalnog razvoja* te bi se trebalo podržati Programom. *Posebno je važno aktivno se boriti protiv stereotipa i riješiti pitanje tihe i interseksijske diskriminacije. Jednak pristup radu, jednako sudjelovanje na tržištu rada i uklanjanje prepreka napretku u karijeri u svim sektorima, na primjer u pravosuđu, sektoru znanosti, tehnologije, inženjerstva i*

matematike (STEM), stupovi su rodne ravnopravnosti. Potrebno je usmjeriti pozornost i na ravnotežu između poslovnog i privatnog života te na jednaku podjelu neplaćenih kućanskih poslova i skrbi za djecu, starije osobe i druge uzdržavane osobe, između muškaraca i žena, koje su i dalje ključne za jednaku ekonomsku neovisnost i sudjelovanje te su suštinski povezane s ostvarenjem ravnopravnosti žena i muškaraca.

- (9) Rodno uvjetovano nasilje i nasilje nad **ugroženim skupinama** (djeca, mladi **█** i druge ugrožene skupine kao što su pripadnici skupine **LGBTQI** i osobe s invaliditetom) predstavlja ozbiljno kršenje temeljnih prava u cijeloj Uniji, u svim društvenim i gospodarskim kontekstima, s ozbiljnim posljedicama za tjelesno, **mentalno** i duševno zdravlje žrtava, kao i za cjelokupno društvo. *Žene su najviše pogođene rodno uvjetovanim nasiljem i uznemiravanjem u kućanstvu i javnom okruženju; stoga je borba protiv takvog nasilja ključna mjera za promicanje rodne ravnopravnosti. Konvencijom Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) „nasilje nad ženama” definira se kao „sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu;”. Borba protiv rodno uvjetovanog nasilja iziskuje višedimenzionalni pristup koji obuhvaća pravne, gospodarske, obrazovne i zdravstvene aspekte. Postoji i potreba za aktivnim rješavanjem problema rodnih stereotipa od rane dobi te svih oblika govora mržnje i nasilja na internetu. U tom je kontekstu i dalje ključno podupirati organizacije za prava žena i druge aktere koji djeluju u tom području. Djeca, mladi **█** i druge ugrožene skupine kao što su pripadnici skupine **LGBTQI** i osobe s invaliditetom također su u povećanoj opasnosti od nasilja, **█** posebno u obiteljskim i intimnim odnosima. Potrebno je poduzeti mjere u svrhu promicanja prava **█** ugroženih osoba, posebno prava djece (uključujući djecu bez roditelja, djecu siročad zbog nasilja u obitelji i druge posebno ranjive skupine djece), i doprinosa njihovoj zaštiti **█** te jamčenja njihovih prava na razvoj **█** i dostojanstvo. Borba protiv svih oblika nasilja, posebno rodno uvjetovanog nasilja, promicanje **njegove** prevencije te zaštita i podupiranje žrtava prioriteta su Unije kojima se pojedincima pomaže u ostvarivanju njihovih temeljnih prava i pridonosi rodnoj ravnopravnosti **█**. Ti bi se prioriteta trebali podržati Programom.*
- (10) Radi sprečavanja i borbe protiv svih oblika nasilja i radi zaštite žrtava potrebni su snažna politička volja i usklađeno djelovanje na temelju metoda i rezultata prethodnih programa Daphne, programa o pravima, jednakosti i građanstvu i programa Pravosuđe. Posebno je

financiranje u okviru programa Daphne za potporu žrtvama nasilja i borbu protiv nasilja nad ženama, djecom i mladim **osobama** bilo izuzetno uspješno od njegova pokretanja 1997. u pogledu popularnosti koju uživa među zainteresiranih stranama (tijelima javne vlasti, akademskim institucijama i nevladinim organizacijama) i u pogledu učinkovitosti financiranih projekata. Sredstvima iz programa Daphne financirani su projekti podizanja razine osviještenosti, pružanja usluga potpore žrtvama i podupiranja aktivnosti **organizacija civilnog društva** koje rade na terenu. Program Daphne bavio se svim oblicima nasilja poput nasilja u obitelji, seksualnog nasilja, trgovanja ljudima, **uhodjenja i tradicionalnim štetnim praksama kao što je genitalno sakaćenje žena**, kao i novim oblicima nasilja poput kibernasilja i **uznemiravanja na internetu**.

Stoga je važno nastaviti sa svim tim aktivnostima **uz dodjelu zasebnih proračunskih sredstava za program Daphne** i osigurati da su u provedbi Programa u obzir uzeti ti rezultati i stečena iskustva.

- (11) Nediskriminacija je temeljno načelo Unije. Člankom 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđena je borba protiv diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolne orijentacije. Nediskriminacija je utvrđena i u članku 21. Povelje. Potrebno je uzeti u obzir posebne značajke različitih oblika diskriminacije, **uključujući izravnu, neizravnu i strukturnu diskriminaciju**, te usporedno s time razviti odgovarajuće mjere za sprečavanje i borbu protiv diskriminacije na temelju jedne osnove ili više njih. Programom bi se trebale podupirati mjere za sprečavanje i borbu protiv **svih oblika** diskriminacije, rasizma, ksenofobije, **afrofobije**, antisemitizma, **anticiganizma**, mržnje prema muslimanima te drugih oblika netolerancije, **uključujući homofobiju, bifobiju, transfobiju i interfobiju te druge oblike netolerancije na temelju rodnog identiteta, na internetu i izvan njega, prema pripadnicima manjina, uzimajući u obzir višestruku diskriminaciju**. U tom je kontekstu posebnu pažnju potrebno posvetiti i sprečavanju te borbi protiv svih oblika nasilja, mržnje, segregacije i stigmatizacije, kao i borbi protiv vršnjačkog nasilja, uznemiravanja i netolerantnog ponašanja. Program bi se trebao provoditi zajedno s ostalim aktivnostima Unije koje imaju iste ciljeve, posebno s onima navedenima u komunikaciji Komisije od 5. travnja 2011. pod nazivom „Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020.” i

Preporuci Vijeća od 9. prosinca 2013. o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama¹.

- (12) **Društvene** prepreke i prepreke koje proizlaze iz njihove okoline, kao i manjak pristupa onemogućuju **potpuno i djelotvorno sudjelovanje osoba s invaliditetom** u društvu na izjednačenoj osnovi s drugima. Osobe s invaliditetom među ostalim nailaze na prepreke pristupu tržištu rada, uključivom i kvalitetnom obrazovanju, izbjegavanju siromaštva i socijalne isključenosti, pristupu kulturnim inicijativama i medijima ili ostvarivanju svojih političkih prava. Kao stranka Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) Unija i njezine države članice obvezale su se promicati, štititi te osigurati puno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda svim osobama s invaliditetom. Odredbe UNCRPD-a postale su sastavni dio pravnog poretka Unije.
- (13) Pravo svakoga na poštovanje njegova privatnog i obiteljskog života, doma i komuniciranja (pravo na privatnost) temeljno je pravo sadržano u članku 7. Povelje o temeljnim pravima. Zaštita osobnih podataka temeljno je pravo sadržano u članku 8. Povelje o temeljnim pravima i članku 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Poštovanje pravila o zaštiti osobnih podataka podliježe kontroli neovisnih nadzornih tijela. Pravnim okvirom Unije, posebno Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća² i Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća³ propisuju se odredbe kako bi se osigurala djelotvorna zaštita prava na zaštitu osobnih podataka. Tim je pravnim instrumentima nacionalnim tijelima za nadzor zaštite podataka povjerena zadaća osvještavanja javnosti i razumijevanja rizika, pravila, zaštitnih mjera i prava u vezi s obradom osobnih podataka. Unija bi trebala moći provoditi aktivnosti podizanja razine osviještenosti, **među ostalim pružanjem potpore organizacijama civilnog društva u zagovaranju zaštite osobnih podataka u skladu sa standardima Unije i provođenjem** studija i drugih relevantnih aktivnosti s obzirom na značaj prava na zaštitu osobnih podataka u vrijeme brzog tehnološkog razvoja.
- (14) Člankom 24. UFEU-a obvezuju se Europski parlament i Vijeće da donesu odredbe za postupke i uvjete potrebne radi građanske inicijative u smislu članka 11. Ugovora o Europskoj uniji. To

¹ SL C 378, 24.12.2013., str. 1.

² SL L 119, 4.5.2016., str. 1.–88.

³ SL L 119, 4.5.2016., str. 89.–131.

je postignuto donošenjem Uredbe [(EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹]. Programom bi se trebalo podržati financiranje tehničke i organizacijske potpore provedbi Uredbe [(EU) br. 211/2011], a na taj način i ostvarivanje prava građana na pokretanje i podržavanje europskih građanskih inicijativa.

- (15) U skladu s člancima 8. i 10. UFEU-a Program bi u svim svojim aktivnostima trebao podržavati rodno osviještenu politiku i integriranje ciljeva nediskriminacije. *U privremenoj i konačnoj evaluaciji trebalo bi ocijeniti učinke na rodnu ravnopravnost kako bi se procijenilo u kojoj mjeri Program doprinosi ravnopravnosti spolova te osiguralo da nema neželjene negativne učinke na rodnu ravnopravnost. U tom kontekstu i uzimajući u obzir različitu prirodu i opseg aktivnosti različitih potprograma, važno je da promicatelji projekta, kad god je to moguće, raščlanjuju po spolu pojedinačne prikupljene podatke. Također je važno pružiti informacije kojima se podnositeljima zahtjeva daje uvid u to kako uzeti u obzir rodnu ravnopravnost te po potrebi o korištenju rodno osviještenih instrumenata kao što su proračunski postupak kojim se uzima u obzir rodna perspektiva i rodno osviještene procjene učinka. Pri savjetovanju sa stručnjacima i dionicima trebalo bi uzeti u obzir ravnotežu spolova.*
- (16) U članku 3. stavku 3. UEU-a od Unije se zahtijeva da promiče zaštitu prava djece u skladu s člankom 24. Povelje i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.
- (17) U skladu sa zakonodavnim aktima Unije koji se odnose na jednako postupanje države članice trebale bi uspostaviti neovisna tijela za promicanje jednakog postupanja poznatija kao „tijela za ravnopravnost” s ciljem borbe protiv diskriminacije na temelju rase i etničkog podrijetla, kao i spola. Mnoge su države članice međutim učinile i više nego što se od njih zahtijevalo i osigurale da tijela za ravnopravnost mogu poduzimati radnje radi suzbijanja diskriminacije na drugim osnovama poput **jezika, dobi, spolnih karakteristika, rodnog identiteta i rodne raznolikosti**, spolne orijentacije, religije i uvjerenja te invaliditeta. Tijela za ravnopravnost imaju važnu ulogu u promicanju jednakosti i osiguravanju djelotvorne primjene zakonodavstva o jednakom postupanju, posebno pružanjem neovisne pomoći žrtvama diskriminacije, provođenjem neovisnih istraživanja o diskriminaciji, objavljivanjem neovisnih izvješća i davanjem preporuka o svim pitanjima povezanim s diskriminacijom u njihovoj zemlji. Nužno je da se u tom pogledu rad tijela

¹ Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi (SL L 65, 11.3.2011., str. 1.).

za ravnopravnost koordinira na razini Unije. Mreža EQUINET osnovana je 2007. Njezini su članovi nacionalna tijela za promicanje jednakog postupanja, kako su uspostavljena direktivama Vijeća 2000/43/EZ¹ i 2004/113/EZ² i direktivama 2006/54/EZ³ i 2010/41/EU⁴ Europskog parlamenta i Vijeća. **Komisija je 22. lipnja 2018. donijela Preporuku o standardima za tijela za jednakost, koja se odnosi na mandat, neovisnost, učinkovitost i koordinaciju te suradnju tijela za ravnopravnost.** EQUINET je u iznimnom položaju jer je jedini subjekt koji osigurava koordinaciju aktivnosti tijela za ravnopravnost. Ta je njegova zadaća ključna za osiguravanje kvalitetne provedbe antidiskriminacijskog zakonodavstva Unije u državama članicama i trebala bi se podupirati Programom.

- (17a) ***Kako bi se povećala dostupnost prilagođena korisnicima te pružile nepristrane smjernice i praktične informacije u vezi sa svim aspektima Programa, države članice mogu uspostaviti kontaktne točke u cilju pružanja pomoći korisnicima i podnositeljima zahtjeva. Kontaktne točke Programa trebale bi moći svoje funkcije obavljati neovisno, bez uplitanja javnih tijela u njihovo odlučivanje. Države članice trebale bi moći odabrati najprikladnije upravljanje kontaktnim točkama Programa, uključujući, među ostalim, putem javnih tijela, organizacija civilnog društva ili njihovih konzorcija. Kontaktne točke Programa nemaju nikakvu odgovornost u pogledu upravljanja Programom.***
- (18) Neovisna tijela za ljudska prava i organizacije civilnog društva imaju ključnu ulogu u promicanju i zaštiti zajedničkih vrijednosti EU-a iz članka 2. UEU-a i podizanju razine osviještenosti o njima te u doprinosu stvarnom uživanju prava zajamčenih na temelju zakonodavstva Unije, uključujući Povelju EU-a o temeljnim pravima. Kao što je navedeno u Rezoluciji Europskog parlamenta od 19. travnja 2018., ***povećanje financiranja*** i dostatna financijska potpora ključni su za razvoj poticajnog i održivog okruženja za organizacije civilnog društva kako bi mogle ojačati svoju ulogu i obavljati svoje zadatke neovisno i djelotvorno. Financijskim bi se sredstvima EU-a stoga

¹ Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo (SL L 180, 19.7.2000., str. 22.).

² Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga (SL L 373, 21.12.2004., str. 37.).

³ Direktiva 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (SL L 204, 26.7.2006., str. 23.).

⁴ Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ (SL L 180, 15.7.2010., str. 1.).

trebalo pridonijeti – dopunjavanjem aktivnosti na nacionalnoj razini – potpori, osnaživanju i izgradnji kapaciteta neovisnih organizacija civilnog društva aktivnih u promicanju **vrijednosti i** prava, čijim se aktivnostima olakšava strateška provedba prava na temelju prava EU-a i Povelje EU-a o temeljnim pravima, uključujući putem aktivnosti zagovaranja **kao što su strateški sudski postupci, kampanje, komunikacije i druge aktivnosti** nadzora, kao i promicanju, zaštiti i podizanju razine osviještenosti o **vrijednostima** Unije na **lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj** razini. **Program bi se trebao provoditi na način koji je prilagođen korisnicima, primjerice primjenjujući postupak podnošenja prijava i izvješćivanja koji je prilagođen korisnicima. Potrebno je posebno usmjeriti pozornost na njegovu dostupnost organizacijama civilnog društva na transnacionalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, uključujući lokalne organizacije civilnog društva, kao i na kapacitete korisnika. To bi trebalo uključivati razmatranje upotrebe financijske potpore trećim stranama, kada je to prikladno.**

- (19) Komisija bi trebala osigurati sveukupnu dosljednost, komplementarnost i sinergije s radom tijela, ureda i agencija Unije, posebno Europskog instituta za ravnopravnost spolova i Agencije Europske unije za temeljna prava, te bi trebala uzeti u obzir rad drugih nacionalnih i međunarodnih aktera u područjima obuhvaćenima Programom.
- (20) U Programu bi uz određene uvjete trebale moći sudjelovati članice Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) i članice EFTA-e koje nisu članice EGP-a te ostale europske zemlje. Zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalni kandidati koji uživaju pogodnosti pretpristupne strategije trebali bi isto tako moći sudjelovati u Programu.
- (21) Kako bi se osigurala učinkovita dodjela sredstava iz općeg proračuna Unije potrebno je osigurati europsku dodanu vrijednost svih provedenih djelovanja te njihovu komplementarnost s aktivnostima država članica, a **trebalo bi** težiti dosljednosti, komplementarnosti i sinergijama s programima financiranja kojima se podupiru međusobno usko povezana područja politike, posebno unutar Fonda za pravosuđe, prava i vrijednosti i stoga s programom Pravosuđe, kao i programom Kreativna Europa i programom ERASMUS+, kako bi se ostvario potencijal kulturnih hibrida u području kulture, medija, umjetnosti, obrazovanja i kreativnosti. Potrebno je stvoriti sinergije s drugim europskim programima financiranja, posebno u području zapošljavanja **i suzbijanja socijalne isključenosti, kao što je Europski socijalni fond plus**, unutarnjeg tržišta, poduzetništva, mladih, zdravlja, građanstva, pravosuđa, migracija,

sigurnosti, istraživanja, inovacija, tehnologije, industrije, kohezije, turizma, vanjskih odnosa, trgovine i *održivog* razvoja.

- (22) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za program *Građani, ravnopravnost*, prava i vrijednosti koja predstavlja primarni referentni iznos u smislu [upućivanje treba na odgovarajući način ažurirati u skladu s novim međuinstitucijskim sporazumom: točka 17. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju¹], za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (23) Uredba (EU, Euratom) br. [nova Financijska uredba] („Financijska uredba”) primjenjuje se na ovaj Program. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim i pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, javnoj nabavi, neizravnom izvršenju, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima.
- (24) Vrste financiranja i načini provedbe predviđeni ovom Uredbom trebali bi se odabrati na temelju toga koliko je njima moguće postići posebne ciljeve djelovanja i ostvariti rezultate uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje, *kapacitete relevantnih dionika i ciljnih korisnika* i očekivani rizik nepoštovanja. To bi trebalo uključivati razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova, kao i financiranja koje nije povezano s troškovima, kako je navedeno u članku 125. stavku 1. Financijske uredbe. ■

(24a) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća², Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95³, Uredbom Vijeća

¹ [Upućivanje treba ažurirati: SL C 373, 20.12.2013., str. 1. Sporazum je dostupan na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=EN)].

² Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

³ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

(Euratom, EZ) br. 2185/96¹ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939², financijski interesi Unije trebaju se štiti razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevара, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon za prijevара i druge kaznena djela kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća³. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.

- (25) *U vezi s provedbom posebnih ciljeva borbe protiv nasilja te promicanja rodne ravnopravnosti, prava, uključenosti i sudjelovanja građana u demokratskom životu Unije na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini, treće zemlje koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene Sporazumom o EGP-u, kojim se predviđa provedba programa odlukom na temelju tog Sporazuma. Treće zemlje mogu sudjelovati i na temelju drugih pravnih instrumenata. U ovu je Uredbu potrebno uvrstiti posebnu odredbu kako bi se dužnosniku odgovornom za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevара (OLAF) i Europskom revizorskom sudu dodijelila nužna prava i omogućio pristup koji su potrebni za sveobuhvatno izvršavanje njihovih nadležnosti.*

¹ *Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).*

² *Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).*

³ *Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).*

- (26) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije donijeli Europski parlament i Vijeće. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se određuje osobito postupak utvrđivanja i izvršenja proračuna s pomoću bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada, neizravnog izvršenja te predviđa provjera odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, s obzirom na to da je poštovanje vladavine prava bitan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i učinkovito financiranje sredstvima EU-a.
- (26a) *Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama želi se Uniju osposobiti da bolje štiti svoj proračun kada nedostaci u okviru vladavine prava ugrožavaju ili bi mogli ugroziti dobro financijsko upravljanje ili financijske interese Unije. Njime bi se trebao nadopuniti program Prava i vrijednosti čija je uloga drugačija, tj. financiranje politika u skladu s temeljnim pravima i europskim vrijednostima u čijem su središtu životi građana i njihovo sudjelovanje.*
- (27) U skladu s [upućivanje treba na odgovarajući način ažurirati u skladu s novom odlukom o prekomorskim zemljama i područjima: člankom 94. Odluke Vijeća 2013/755/EU¹] osobe i subjekti s boravištem odnosno poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima (PZP-ovi) ispunjavaju uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima Programa i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani. ***Pri provedbi Programa moraju se uzeti u obzir ograničenja koja proizlaze iz udaljenosti prekomorskih zemalja i područja, a njihovo efektivno sudjelovanje u Programu mora se pratiti i redovito ocjenjivati.***
- (28) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s preuzetim obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ovim Programom pridonijet će se uključivanju klimatskih mjera i postizanju ukupnog cilja od 25 % proračunskih rashoda EU-a za podržavanje ostvarenja klimatskih ciljeva ***u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., te godišnjeg cilja od 30 % koji je***

¹ Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji („Odluka o prekomorskom pridruživanju”) (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).

potrebno ostvariti što prije, a najkasnije do 2027. Relevantne će se aktivnosti utvrditi tijekom pripreme i provedbe Programa te će se ponovno procijeniti u kontekstu njegove evaluacije sredinom provedbenog razdoblja.

- (29) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. postoji potreba za evaluacijom ovog Programa na temelju informacija prikupljenih putem posebnih zahtjeva za praćenje tako da se pritom izbjegnu prekomjerni propisi i administrativna opterećenja, osobito za države članice. Ti zahtjevi prema potrebi mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao osnovu za evaluaciju učinaka Programa na terenu.
- (30) Radi **■ dopune** ove Uredbe **u cilju provedbe Programa i osiguravanja djelotvorne procjene njegova napretka u ostvarivanju ciljeva**, ovlast za donošenje akata trebalo bi delegirati Komisiji u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu **programâ rada u skladu s člankom 13. i** pokazatelja kako su navedeni u člancima 14. i 16. te Prilogu II. Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuje program ***Građani, ravnopravnost***, prava i vrijednosti (dalje u tekstu „Program”).

Njome se određuju ciljevi Programa, proračun za razdoblje 2021. – 2027., oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Ciljevi Programa

1. Opći je cilj Programa očuvanje i promicanje prava i vrijednosti kako su utvrđeni Ugovorima, ***Povelji i u primjenjivim međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima, posebice*** podupiranjem organizacija civilnog društva ***i drugih dionika koji su aktivni na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini, te poticanjem građanskog i demokratskog sudjelovanja***, radi očuvanja ***i daljnjeg razvoja*** otvorenih, demokratskih, ***ravnopravnih*** i uključivih društava ***utemeljenih na pravima i vladavini prava***.
2. U okviru općeg cilja utvrđenog u stavku 1. Program ima sljedeće posebne ciljeve koji odgovaraju sljedećim potprogramima:
 - (-a) ***zaštita i promicanje vrijednosti Unije (potprogram Vrijednosti Unije)***,
 - (a) promicanje ***prava, nediskriminacije, ravnopravnosti***, ***uključujući rodnu ravnopravnost, i poticanje uvođenja rodne perspektive i nediskriminacije u sve politike***; (potprogram Ravnopravnost, prava i rodna ravnopravnost),
 - (b) promicanje uključivanja građana i njihova sudjelovanja u demokratskom životu Unije ***i razmjene među građanima različitih država članica te podizanje razine osviještenosti o zajedničkoj europskoj povijesti*** (potprogram Uključivanje i sudjelovanje građana),

- (c) suzbijanje nasilja, **uključujući rodno uvjetovano nasilje** (potprogram Daphne).

Članak 2.a

Potprogram Vrijednosti Unije

U okviru općeg cilja iz članka 2. stavka 1. i u sklopu posebnog cilja iz članka 2. stavka 2. točke (-a), Program je usmjeren na zaštitu, promicanje prava te podizanje razine osviještenosti o njima, pružanjem financijske potpore organizacijama civilnog društva koje su aktivne na lokalnoj, regionalnoj i transnacionalnoj razini u promicanju i njegovanju tih prava, a time i jačanjem zaštite i promicanja vrijednosti Unije i poštovanja vladavine prava te pridonosenjem izgradnji demokratskije Unije, demokratskom dijalogu, transparentnosti i dobrom upravljanju.

Članak 3.

Potprogram Ravnopravnost , prava i rodna ravnopravnost

U okviru općeg cilja navedenog u članku 2. stavku 1. i u okviru posebnog cilja navedenog u članku 2. stavku 2. točki (a) Program je usredotočen na:

- (a) ***promicanje ravnopravnosti te sprečavanje i suzbijanje nejednakosti i diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije te poštovanje načela nediskriminacije na osnovama predviđenima u članku 21. Povelje;***
- (b) **■ podupiranje, promicanje i provedbu sveobuhvatnih politika:**
- i. promicanje potpunog uživanja prava žena, rodne ravnopravnosti, uključujući ravnotežu između privatnog i poslovnog života, osnaživanja žena i rodno osviještene politike;*
 - ii. promicanje nediskriminacije i njezino uključivanje u sve politike;*
 - iii. borbu protiv rasizma, ksenofobije i svih oblika netolerancije, uključujući homofobiju, bifobiju, transfobiju i interfobiju te netoleranciju na temelju rodnog identiteta, i na internetu i izvan njega;*
 - iv. zaštitu i promicanje prava djeteta;*

v. *zaštitu i promicanje prava osoba s invaliditetom;*

(ba) zaštitu i promicanje prava građanstva Unije i prava na zaštitu osobnih podataka.

Članak 4.

Potprogram Uključivanje i sudjelovanje građana

U okviru općeg cilja navedenog u članku 2. stavku 1. i u okviru posebnog cilja navedenog u članku 2. stavku 2. točki (b) Program je usredotočen na:

- (a) podupiranje projekata kojima se nastoje obilježiti ključni događaji u modernoj europskoj povijesti, uključujući uzroke i posljedice autoritarnih i totalitarnih režima, i na podizanje razine osviještenosti europskih građana o njihovoj zajedničkoj povijesti, kulturi, kulturnoj baštini i vrijednostima, čime bi se poboljšalo njihovo razumijevanje Unije, njezina podrijetla, svrhe, raznolikosti i postignuća te važnosti uzajamnog razumijevanja i tolerancije;*
- (b) promicanje sudjelovanja građana i predstavničkih udruga u demokratskom i građanskom životu Unije te njihova doprinosa tom životu na način da objavljuju i javno razmjenjuju svoje stavove u svim područjima djelovanja Unije;*
- (ba) promicanje razmjena među građanima različitih zemalja, posebice kroz bratimljenje gradova i mreže gradova, kako bi stekli praktično iskustvo o bogatstvu i raznolikosti zajedničke baštine Unije i kako bi bili svjesni toga da je ona temelj za zajedničku budućnost.*

Članak 5.

Potprogram Daphne

U okviru općeg cilja navedenog u članku 2. stavku 1. i u okviru posebnog cilja navedenog u članku 2. stavku 2. točki (c) Program je usredotočen na:

- (-a) sprečavanje i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i djevojčicama te nasilja u obitelji na svim razinama, među ostalim i promicanjem standarda utvrđenih u Konvenciji Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija); i*

- (a) sprečavanje i suzbijanje svih oblika nasilja nad djecom, mladima te drugim ugroženim skupinama, **kao što su pripadnici zajednice LGBTQI i osobe s invaliditetom**;
- (b) podupiranje i zaštitu **svih izravnih i neizravnih** žrtava takvog nasilja, **kao što je nasilje u obitelji ili nasilje u intimnim vezama, uključujući djecu koja su zbog zločina u obitelji ostala bez roditelja, te podupiranje i osiguranje iste razine zaštite u cijeloj Uniji za žrtve rodno uvjetovanog nasilja.**

Članak 6.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2021. – 2027. iznosi **1 627 000 000 EUR u cijenama iz 2018. [1 834 000 000] EUR** u tekućim cijenama].
2. U okviru iznosa navedenog u stavku 1. sljedeći se okvirni iznos dodjeljuje sljedećem cilju:

- (-a) **754 062 000 EUR u cijenama iz 2018. [850 000 000 EUR u tekućim cijenama] (tj. 46,34 % ukupne financijske omotnice) za posebne ciljeve iz članka 2. stavka 2. točke (-a)**;
- (a) **429 372 000 EUR u cijenama iz 2018. [484 000 000 EUR] (tj. 26,39 % ukupne financijske omotnice)** za posebne ciljeve iz članka 2. stavka 2. točaka (a) i (c);
- (b) **443 566 000 u cijenama iz 2018. [500 000 000 EUR] (tj. 27,26 % ukupne financijske omotnice)** za posebne ciljeve iz članka 2. stavka 2. točke (b).

Komisija dodjeljuje barem 50 % sredstava iz točke (-a) i (a) prvog podstavka ovog stavka za podupiranje aktivnosti koje provode organizacije civilnoga društva, od čega se barem 65 % dodjeljuje lokalnim i regionalnim organizacijama civilnog društva.

Komisija ne odstupa od dodijeljenih postotaka financijske omotnice, kako je navedeno u Prilogu -I., za više od 5 postotnih bodova. Ako se pokaže da je potrebno premašiti to ograničenje, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 16. radi izmjene Priloga -I. korekcijom dodijeljenih postotaka programskih sredstava za pet do deset postotnih bodova.

3. Iznos naveden u stavku 1. može se upotrijebiti za tehničku i administrativnu pomoć pri provedbi Programa, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije koje uključuju korporativne informacijske sustave, studije, sastanke stručnjaka te razmjenu informacija o prioritetima i područjima povezanim s općim ciljevima Programa.
4. Ne dovodeći u pitanje Financijsku uredbu, rashodi za djelovanja koji proizlaze iz projekata uključenih u prvi program rada mogu biti prihvatljivi od 1. siječnja 2021.
5. Sredstva dodijeljena državama članicama na temelju podijeljenog upravljanja mogu se, na njihov zahtjev *ili zahtjev Komisije*, prenijeti u Program. Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) Financijske uredbe. Ako je moguće, ta će se sredstva upotrebljavati u korist države članice.

Članak 7.

Treće zemlje pridružene Programu

2. U Programu uz određene uvjete mogu sudjelovati sljedeće države:
 - (a) članice Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o EGP-u;
 - (b) zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalni kandidati u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih država;
 - (c) zemlje na koje se odnosi europska politika susjedstva u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja,
 - (d) ostale treće zemlje, u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnom sporazumu o sudjelovanju treće zemlje u bilo kojem programu Unije, uz uvjet da se sporazumom:

- osigurava pravedna ravnoteža u pogledu doprinosa i koristi koje ostvaruje treća zemlja koja sudjeluje u programima Unije,
- utvrđuju uvjeti za sudjelovanje u programima, uključujući izračun financijskih doprinosa za pojedinačne programe i njihove administrativne troškove; Ti se doprinosi smatraju namjenskim prihodom u skladu s člankom [21. stavkom 5.] [nove Financijske uredbe],
- na treću zemlju ne prenose ovlasti donošenja odluka o programu,
- jamče prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i zaštiti svoje financijske interese.

Članak 8.

Provedba i oblici EU-ova financiranja

1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili neizravnog upravljanja s tijelima navedenima u članku **62.** stavku 1. točki (c) Financijske uredbe.
2. Programom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku navedenom u Financijskoj uredbi.
3. [Doprinosi mehanizmu uzajamnog osiguranja mogu pokrivati rizik povezan s povratom sredstava od primatelja i smatraju se dostatnim jamstvom u skladu s Financijskom uredbom. Primjenjuju se odredbe utvrđene u [članku X.] Uredbe XXX [akt koji zamjenjuje Uredbu o Jamstvenom fondu].

Članak 9.

Vrsta aktivnosti

Aktivnosti kojima se pridonosi ostvarivanju posebnog cilja navedenog u članku 2. mogu se financirati u skladu s ovom Uredbom. Za financiranje su posebno prihvatljive aktivnosti navedene u Prilogu I.

Članak 9.a

Skupina za civilni dijalog

Komisija osniva Skupinu za civilni dijalog čiji je cilj osigurati redovit, otvoren i transparentan dijalog s korisnicima Programa i drugih relevantnih dionika radi razmjene iskustava i dobrih praksi te radi raspravljanja o razvoju politika u okviru područja i ciljeva obuhvaćenih Programom i povezanim područjima.

POGLAVLJE II.

BESPOVRATNA SREDSTVA

Članak 10.

Bespovratna sredstva

1. Bespovratna sredstva u okviru Programa dodjeljuju se te se njima upravlja u skladu s glavom VIII. Financijske uredbe.
2. Članovi komisije za evaluaciju mogu biti vanjski stručnjaci.

Članak 11.

Kumulativno [, komplementarno]i kombinirano financiranje

1. Za aktivnost za koju je dobiven doprinos u okviru Programa može se dobiti doprinos i iz bilo kojeg drugog programa Unije, uključujući fondove s podijeljenim upravljanjem, uz uvjet da ne pokrivaju iste troškove. [Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove aktivnosti, a potpora iz različitih programa Unije može se izračunati na proporcionalnoj osnovi].
2. Ako se jednoj aktivnosti zajednički pruža financijska potpora iz Programa i fondova s podijeljenim upravljanjem iz članka 1. Uredbe (EU) [XX] [Uredba o zajedničkim odredbama], ta se aktivnost provodi u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi, uključujući pravila o osiguravanju povrata nepropisno isplaćenih iznosa.
3. Aktivnosti prihvatljive u okviru Programa koje su u skladu s uvjetima iz drugog podstavka mogu se utvrditi u cilju primanja sredstava iz fondova s podijeljenim upravljanjem. U tom se slučaju primjenjuju stope sufinanciranja i pravila o prihvatljivosti iz ove Uredbe.

Aktivnosti iz prvog podstavka moraju biti u skladu sa sljedećim kumulativnim uvjetima:

- (a) ocijenjene su prema pozivu na podnošenje prijedloga u okviru Programa;

- (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima kvalitete tog poziva na podnošenje prijedloga;
- (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva na podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja.

Aktivnosti provodi upravljačko tijelo iz članka [65.] Uredbe (EU) [XX] [Uredba o zajedničkim odredbama] u skladu s pravilima utvrđenima u toj Uredbi i uredbama za pojedine fondove, uključujući pravila o financijskim ispravcima.”

Članak 12.

Prihvatljivi subjekti

1. Osim kriterija iz [članka 197.] Financijske uredbe primjenjuju se kriteriji prihvatljivosti iz stavaka 2. i 3.
2. Sljedeći su subjekti prihvatljivi:
 - (a) pravni subjekti s poslovnim nastanom u jednoj od sljedećih zemalja:
 - državi članici ili prekomorskoj zemlji ili prekomorskom području koje je s njom povezano,
 - trećoj zemlji pridruženoj Programu, ***osim za posebni cilj iz članka 2. stavka 2. točke (-a),***
 - (b) svaki pravni subjekt osnovan u skladu s pravom Unije ili svaka međunarodna organizacija.
3. Bespovratna sredstva za poslovanje mogu se dodijeliti Europskoj mreži tijela za ravnopravnost (EQUINET), ***u skladu s člankom 6. stavkom 2. točkom (a),*** bez poziva na podnošenje prijedloga radi pokrivanja izdataka povezanih s njezinim stalnim programom rada.

POGLAVLJE III.

PROGRAMIRANJE, PRAĆENJE, EVALUACIJA I KONTROLA

Članak 13.

Program rada i višegodišnji prioriteti

1. Program se ***ostvaruje*** prema programima rada iz članka 110. Financijske uredbe.

2. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 16. radi dopune ove Uredbe uspostavljanjem odgovarajućeg programa rada.

Članak 14.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarivanju posebnih ciljeva iz članka 2. navedeni su u Prilogu II.
2. Kako bi osigurala djelotvornu procjenu napretka postignutog u ostvarenju ciljeva Programa, Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 16. radi razvoja odredbi okvira za praćenje i evaluaciju, među ostalim i izmjenama Priloga II., kako bi se revidirali ili dopunili pokazatelji ako se to smatra potrebnim.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultata Programa prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerni zahtjevi u pogledu izvješćivanja za korisnike sredstava Unije i države članice.

Članak 15.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. Privremena evaluacija Programa provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Programa. U evaluaciji sredinom provedbenog razdoblja u obzir se uzimaju rezultati evaluacija dugoročnog učinka prethodnih programa (programa o pravima, jednakosti i građanstvu i programa Europa za građane).
3. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije četiri godine nakon isteka razdoblja navedenog u članku 1., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa.
4. Komisija dostavlja zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Članak 16.
Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz **članaka 13. i 14.** dodjeljuje se Komisiji s trajanjem do 31. prosinca 2027.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz **članaka 13. i 14.** Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću. *Na temelju Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., građani i ostali dionici mogu izraziti mišljenje o nacrtu teksta delegiranog akta tijekom razdoblja od četiri tjedna. O nacrtu teksta savjetuje se s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom i Odborom regija na temelju iskustva nevladinih organizacija te lokalnih i regionalnih tijela s obzirom na provedbu Programa.*
6. Delegirani akt donesen na temelju članka **13. ili** 14. stupa na snagu ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 17.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako je sudjelovanje treće zemlje u Programu utvrđeno odlukom na temelju međunarodnog sporazuma ili na temelju bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja mora dužnosniku odgovornom za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) i Europskom revizorskom sudu dodijeliti nužna prava i omogućiti pristup koji su potrebni za sveobuhvatno izvršavanje njihovih nadležnosti. Kad je riječ o OLAF-u, ta prava uključuju pravo provođenja istraga, uključujući terenske provjere i inspekcije, kako je predviđeno Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF).

POGLAVLJE IV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Informiranje, priopćavanje i promidžba

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promidžbi aktivnosti i njihovih rezultata) pružajući usklađene, djelotvorne i proporcionalne ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.
2. Komisija provodi aktivnosti informiranja i priopćavanja u pogledu Programa, njegovih djelovanja i rezultata. Financijska sredstva dodijeljena Programu troše se i na institucijsko priopćavanje političkih prioriteta Unije ako se oni odnose na ciljeve navedene u članku 2.

Članak 18.a

Kontaktne točke Programa

Svaka država članica može uspostaviti kontaktne točke Programa. One će biti zadužene za pružanje nepristranih smjernica, praktičnih informacija i pomoći podnositeljima zahtjeva, dionicima i korisnicima Programa u odnosu na sve aspekte Programa, među ostalim i u vezi s postupkom podnošenja zahtjeva, širenjem korisnicima prilagođenih informacija i rezultata Programa, upitima za partnere, osposobljavanjem i drugim formalnostima. Kontaktne točke Programa neovisne su u obavljanju svojih funkcija.

Članak 20.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) br. 1381/2013 i Uredba (EU) br. 390/2014 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

Članak 21.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih aktivnosti do njihova zaključenja, na temelju uredbi (EU) br. 1381/2013 i (EU) br. 390/2014, koje se nastavljaju primjenjivati na predmetne aktivnosti do njihova zaključenja.
2. Financijska omotnica za Program može također pokrivati troškove tehničke i administrativne pomoći potrebne kako bi se osigurao prijelaz između Programa i mjera donesenih u okviru prethodnih programa uspostavljenih uredbama (EU) br. 1381/2013 i (EU) br. 390/2014.
3. Odobrena se sredstva prema potrebi mogu unijeti u proračun nakon 2027. godine za pokrivanje troškova predviđenih u članku 6. stavku 3. kako bi se omogućilo upravljanje aktivnostima koje ne budu završene do 31. prosinca 2027.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik

PRILOG -I.

Financijska sredstva dostupna u okviru Programa na koja se upućuje u članku 6. stavku 1. raspodjeljuju se kako slijedi:

(a) u okviru iznosa iz članka 6. stavka 2. točke (a):

- *najmanje 15 % za aktivnosti kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. točke (b) podtočke i.;*
- *najmanje 40 % za aktivnosti kojima se provode posebni ciljevi iz članka 5. točke (-a); i*
- *najmanje 45 % za aktivnosti kojima se provode posebni ciljevi iz članka 3. točke (a), točke (b) podtočaka ii. do v. i točke (c) te članka 5. točaka (a) i (b);*

(b) u okviru iznosa iz članka 6. stavka 2. točke (b):

- *15 % za aktivnosti sjećanja;*
- *60 % za demokratsko sudjelovanje;*
- *10 % za promotivne aktivnosti; i*
- *10 % za upravljanje.*

PRILOG I.

Aktivnosti *koje se podupiru Programom*

Opći i posebni ciljevi Programa utvrđeni u članku 2. nastojat će se ostvariti posebice podupiranjem sljedećih aktivnosti:

- (a) podizanja razine osviještenosti, *promicanja i širenja* informacija radi boljeg poznavanja *prava, vrijednosti i politika* u okviru područja *i ciljeva* obuhvaćenih Programom;
- (b) uzajamnog učenja razmjenom dobrih praksi među dionicima radi unapređenja znanja i postizanja većeg uzajamnog razumijevanja ;
- (c) aktivnosti *analitičkog* praćenja radi boljeg razumijevanja stanja u državama članicama i na razini *Unije* u područjima obuhvaćenima Programom, kao i radi bolje provedbe prava i politika EU-a *te vrijednosti Unije u državama članicama, kao što su aktivnosti koje obuhvaćaju primjerice prikupljanje podataka i statističkih podataka; razvoj zajedničkih metodologija i prema potrebi pokazatelja ili mjerila; studije, istraživanja, analize i ankete; evaluacije; procjenu učinka; izradu i objavu vodiča, izvješća i obrazovnog materijala;*
- (d) osposobljavanja relevantnih dionika radi njihova boljeg poznavanja politika i prava u područjima *obuhvaćenima Programom;*
- (e) razvoja i održavanja alata informacijske i komunikacijske tehnologije;
- (ea) *potpore za organizacije civilnog društva i neprofitne dionike aktivne u područjima Programa kako bi se povećala njihova sposobnost reagiranja i kako bi se svim građanima osigurao primjeren pristup njihovim uslugama, savjetovanju i aktivnostima potpore;*
- (eb) *potpore za organizacije civilnog društva i neprofitne dionike aktivne u područjima Programa u provedbi aktivnosti zagovaranja radi promicanja prava, čime se jačaju zaštita i promicanje vrijednosti Unije i poštovanje vladavine prava*

te se pridonosi demokratskom dijalogu, transparentnosti i dobrom upravljanju, među ostalim i u slučajevima smanjivanja prostora za civilno društvo;

- (f) jačanja osviještenosti *među građanima, posebno mladima*, o europskoj kulturi, *kulturnome naslijeđu, identitetu i povijesti, među ostalim i u pogledu totalitarnih i autoritarnih režima i drugih ključnih trenutaka iz novije europske povijesti, radi jačanja sjećanja i posvećenosti europskih građana Uniji te poticanja tolerancije, uzajamnog razumijevanja, međukulturnog dijaloga i poštovanja raznolikosti;*
- (g) okupljanja *građana* različitih državljanstava i kultura pružajući im mogućnost da sudjeluju u aktivnostima bratimljenja gradova *i projektima civilnoga društva, čime se stvaraju uvjeti za jačanje pristupa „odozdo prema gore” i potiče građansko i demokratsko sudjelovanje;*
- (h) poticanja i olakšavanja aktivnog *i uključivog* sudjelovanja u stvaranju demokratičnije Unije, kao i podizanja razine osviještenosti o pravima i vrijednostima pružanjem potpore organizacijama civilnog društva;
- (i) razvoja kapaciteta europskih mreža radi promicanja i daljnjeg razvoja prava, *vrijednosti*, ciljeva politike i strategija Unije ■ ;
- (j) financiranja tehničke i organizacijske potpore provedbi Uredbe [(EU) br. 211/2011], čime se podupire ostvarivanje prava građana na pokretanje europskih građanskih inicijativa i pruža potpora tim inicijativama;
- (k) boljeg poznavanja Programa, širenja i prenosivosti njegovih rezultata te poticanjem informiranja, među ostalim i uspostavom *kontaktnih točaka Programa* i pružanjem potpore tim *kontaktnim točkama*.

PRILOG II.

Pokazatelji

Program će se pratiti na temelju niza pokazatelja kojima se određuje mjera u kojoj su ostvareni opći i posebni ciljevi Programa i s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja i troškova. U tu će se svrhu prikupljati podaci povezani sa sljedećim nizom pokazatelja:

Broj osoba do kojih su doprle: i. i. aktivnosti osposobljavanja; ii. aktivnosti uzajamnog učenja i razmjene dobre prakse; iii. aktivnosti podizanja razine osviještenosti, informiranja i širenja informacija.
Broj organizacija civilnog društva do kojih su doprle aktivnosti potpore i izgradnje kapaciteta
Broj transnacionalnih mreža i inicijativa usredotočenih na europsko sjećanje i baštinu kao rezultat intervencije Programa

Svi individualni podaci raščlanjuju se po spolu kad god je to moguće; Privremena evaluacija i završna evaluacija Programa usmjerene su na svaki potprogram i svaku aktivnost, uključuju perspektivu rodne ravnopravnosti te se njima evaluiraju učinci na rodnu ravnopravnost.